

BLOCUL PENTRU LOCUIRE MANIFEST

Capitalismul și formarea pieței de locuințe: cauzele economice și politice ale precarizării și pauperizării locuirii

În ziua de azi, tot mai puțini avem locuințe adecvate, pentru că salariile noastre sunt prea mici și costurile locuinței sunt foarte mari. Jumătate din populația României cheltuie aproape jumătate din veniturile sale pe locuință, fiind afectată și de supra-aglomerare. Cei aflați în prag de sărăcie sunt într-o situație și mai dramatică. În plus, ei sunt privați de cele mai elementare condiții de trai.

Trecerea de la economia planificată la economia de piață, de la statul dezvoltator la statul creator al pieței, a afectat locuirea: mediul construit s-a transformat în obiect de investiție pentru profit, locuința s-a transformat în marfă – și pe piața imobiliară, și pe piața financiară. Nu doar că tipurile de activități economice s-au schimbat, dar și puterea de negociere a angajaților a slăbit, iar contractele de muncă au devenit mai nesigure; oamenii s-au îndatorat prin credite bancare, mulți fiind în imposibilitatea de a-și asigura o locuință adecvată pe piața privată. În numele intereselor imobiliare private, oamenii sunt deposedați și dislocați cu o violență fără precedent. Rasismul și exploatarea de clasă împing aceste persoane spre marginile orașelor, în condiții de locuit mizerabile — fără acces la servicii sociale și infrastructură de bază — și înspre locuri de muncă etnicizate, stigmatizate și prost plătite. Autoritățile joacă adesea rolul implementării eficiente a acestor procese violente. Aceste procese redefinesc statul ca agent al claselor privilegiate și doar rar și întâmplător ca reprezentant al nevoilor claselor deposedate.

Politica economică și socială a locuirii

Fondul public de locuințe a scăzut de la 30% la sub 2% în ultimele trei decenii. Din cauza retragerii statului din rolul de producător de locuințe, a privatizării fondului public deja existent și a favorizării speculanților imobiliari-bancari în crearea de locuințe noi, locuința s-a transformat în marfă. Crearea și susținerea pieței imobiliare private este politică de stat. Efectul este excluderea de la locuințe a celor mai sărace clase sociale prin rasism instituționalizat, rasializarea sărăciei și precarizarea muncii. Pe de altă parte, programele guvernamentale care promit clasei de mijloc locuințe în proprietate privată sunt de fapt instrumente de susținere și dezvoltare a pieței, care îndatorează și constrâng pe viață noii proprietari, măbind profitul dezvoltatorilor privați și a băncilor.

În contextul în care, comparat cu celelalte state din Uniunea Europeană, România are oricum cel mai mic procent din PIB pentru protecție socială, fondurile pentru locuințe publice s-au redus dramatic. Politica socială de locuire lipsește chiar și din măsurile de incluziune socială pentru clasele marginalizate. Astfel, foarte multe persoane fie sunt în pericol de evacuare, fie rămân fără adăpost, fie trăiesc în spații marginale ghettoizate. Unele dintre ele sunt deposedate și de drepturi cetățenești elementare, cum ar fi actele de identitate, din cauza nerecunoașterii unui domiciliu legal.

Conștientizând cauzele structurale ale crizei de locuire este nevoie de acțiune politică din partea tuturor: la nivel local cât și central, la nivel personal cât și instituțional. Este necesară și urgentă organizarea, mobilizarea și sindicalizarea lucrătorilor în jurul dreptului la locuință, oprirea evacuărilor forțate și crearea unui fond adecvat de locuințe publice.

Cine suntem

BLOCUL s-a constituit în urma acțiunilor grupurilor militante pentru dreptul la locuire, dreptate locativă și dreptul la oraș: Căși sociale ACUM!, FCDL, E-Romnja, Dreptul la Oraș, dar și a celor trei *Forumuri pentru justiție locativă* organizate împreună în ultimii ani.

BLOCUL este o inițiativă descentralizată de organizații ce luptă pentru împuternicirea și organizarea politică a comunităților în jurul acestor revendicări.

BLOCUL are o structură deschisă celor care acționează pe baza principiilor adoptate și doresc să se implice în acțiunile sale comune.

Principii

- Revendicarea dreptului la locuință și a altor drepturi social-economice pentru toți
- Susținerea dreptului clasei lucrătoare — inclusiv al persoanelor care lucrează în economia informală sau lucrează în gospodărie fără a fi remunerate — la locuințe adecvate
- Anti-rasismul și lupta împotriva rasializării sărăciei
- Împuternicirea femeilor față de sexism, rasism și clasism — în mod particular a femeilor afectate de lipsa unei locuințe adecvate
- Mobilizarea împotriva diverselor forme de inegalitate, exploatare și excludere socială, locativă și teritorială
- Sprijinirea participării directe în acțiuni a grupurilor afectate de lipsa unei locuințe adecvate, de evacuări și de alte forme ale nedreptății locative

Direcții de acțiune

- Educație politică în scopul auto-organizării feministe, anti-rasiste, anti-capitaliste
- Organizarea politică comunitară
- Acțiuni directe comune revendicative (proteste coordonate) pe plan local, național și european
- Presiune asupra administrației publice și a grupurilor politice aflate în poziții decizionale pentru soluționarea problemelor locative
- Solidarizare și mobilizare împotriva situațiilor critice, abuzive și violente legate de locuire: evacuări, limitarea continuă și sistematică a dreptului la locuire a persoanelor fără adăpost, insuficiența și degradarea locuințelor sociale

Revendicări generale

- Dezvoltarea fondului locativ public ca soluție la precarizarea și pauperizarea locuirii
- Transformarea clădirilor goale în locuințe publice/sociale
- Interzicerea și oprirea oricărei evacuări fără relocare în locuință adecvată
- Criterii de alocare a locuințelor sociale care să susțină persoanele cu cele mai mici venituri și pe cele care nu mai pot și nu mai doresc să cumpere sau să închirieze o locuință de pe piață.